

Bruk av studiestøtte blant studenter med innvandrerbakgrunn

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning	5
2. Kort om studiestøtte fra Lånekassen	6
3. Bakgrunn og tidligere studier.....	8
4. Data og utvalg.....	10
4.1. Nærmere om variabler.....	11
4.2. Hvem er studentene med innvandrerbakgrunn?.....	12
5. Bruk av studiestøtte blant studenter med innvandrerbakgrunn	15
5.1. Hva forklarer forskjeller i mottak av studiestøtte mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn?.....	16
5.2. Betydningen av landbakgrunn	18
6. Hvor mye støtte mottar studentene?.....	22
6.1. Forskjeller i støttebeløp mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn.....	24
7. Oppsummering	27
8. Referanser:.....	29
9. Vedlegg.....	31

Notat nr. 4/2022

Bruk av studiestøtte blant studenter med innvandrerbakgrunn

Redaktør:
Beate Ellingsen

Forfatter:
Kristine von Simson

Sammendrag

I dette notatet undersøker vi hvordan studenter med innvandrerbakgrunn bruker studiestøtten. Til tross for at det stadig blir flere studenter med innvandrerbakgrunn i høyere utdanning, vet vi lite om hvordan denne gruppen studenter bruker Lånekassens ordninger for studiefinansiering. Bruker studenter med innvandrerbakgrunn studiestøtte i like stor grad som øvrige studenter? Mottar de like mye i støtte, og i hvilken grad skyldes eventuelle forskjeller at studenter med og uten innvandrerbakgrunn er ulikt sammensatt med tanke på familiebakgrunn, utdanningen de velger, bosted og økonomisk situasjon?

Datagrunnlaget er alle studenter i alderen 19-29 år som er registrert i høyere utdanning høsten 2018, og i analysene skiller vi mellom studenter som selv har innvandret til Norge (innvandrere) og studenter som er født i Norge av innvandrerforeldre (etterkommere).

De aller fleste studenter mottar studiestøtte i løpet av studietiden. Studenter med innvandrerbakgrunn bruker imidlertid studiestøtten i mindre grad enn øvrige studenter. Mens 89 prosent av studentene uten innvandrerbakgrunn i utvalget vårt mottok studiestøtte i løpet av 2018, var andelen 85 prosent blant innvandrerstudentene og 80 prosent blant etterkommerstudentene. Når vi kontrollerer for at studenter med og uten innvandrerbakgrunn skiller seg på kjennetegn som kan ha betydning for mottak av studiestøtte, reduseres forskjellen til tre prosentpoeng for innvandrerstudenter og fem prosentpoeng for etterkommere. Særlig stor betydning har bosituasjonen. Studenter som bor i foreldrehjemmet har langt lavere sannsynlighet for å motta studiestøtte sammenlignet med studenter som bor borte, og hjemmeboere er overrepresentert blant studenter med innvandrerbakgrunn.

Mens de aller fleste studenter mottar fullt basisstøttebeløp, som i 2018 var 112 612 kroner, mottar studenter med innvandrerbakgrunn oftere beløp som er lavere enn full basisstøtte. Når vi sammenligner studenter som er like langs en rekke kjennetegn, finner vi at innvandrerstudenter i snitt mottar 7 500 kroner mindre i støtte enn det studenter uten innvandrerbakgrunn gjør. Etterkommerstudentene mottar i snitt 4 700 kroner mindre i støtte.

Vi finner store variasjoner i studiestøttemottak mellom studenter med ulik landbakgrunn. Særlig lav sannsynlighet for å motta studiestøtte har studenter med opprinnelse fra Balkan-provinsen (Bosnia-Hercegovina, Kosovo og Nord-Makedonia) og de afrikanske landene Marokko og Somalia. Studenter med opprinnelse fra disse landene mottar også langt lavere støttebeløp enn øvrige studenter. Disse forskjellene består når vi kontrollerer for sammensetning av studentene langs observerbare kjennetegn som bosituasjon, økonomi, fagfelt og foreldrebakgrunn.

Vi kan ikke med våre data fullt ut forklare hvorfor vi observerer forskjeller i mottak av studiestøtte mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn. I tillegg vil utelatte variabler og uobserverbare kjennetegn ved individene og omstendighetene rundt kunne påvirke både størrelsen og retningen på de sammenhengene vi observerer. Likevel gir dette notatet et første innblikk i hvordan studenter med innvandrerbakgrunn benytter seg av studiestøtte fra Lånekassen.

1. Innledning

I dette notatet skal vi se nærmere på bruk av studiefinansiering fra Lånekassen blant studenter med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn utgjør en stadig større del av befolkningen i Norge. Mens innvandrere og barn av innvandrere utgjorde 11 prosent av befolkningen i 2010, var andelen med innvandrerbakgrunn i befolkningen 18 prosent i 2020. Flere og flere innvandrerer til Norge i ung alder og tar som følge av dette hele eller deler av utdanningen i Norge på lik linje med den øvrige befolkningen. Norskfødte med innvandrerforeldre har også økt kraftig de siste ti årene og utgjør nå nærmere 190 000 personer. Mange av disse har nå blitt voksne og er på full fart inn i høyere utdanning og arbeidsliv.

Høyere utdanning er som hovedregel gratis i Norge. For å dekke utgifter til livsopphold kan studenter motta finansiell støtte fra Lånekassen. Studiestøtten består av både lån og stipend. Det er ingen behovsprøving mot foreldres inntekt og formue, og lånet er rentefritt under utdanningen. De aller fleste studenter benytter seg av studiestøtten i løpet av utdanningen sin; i 2019 mottok omtrent 80 prosent av studentene støtte fra Lånekassen, og blant de yngste, 25 år eller yngre, var andelen over 90 prosent (Hauschildt mfl. 2021).

Til tross for at vi får stadig flere studenter med innvandrerbakgrunn i det norske utdanningssystemet, vet vi lite om hvordan denne gruppen studenter bruker Lånekassens ordninger for studiefinansiering. Har studenter med innvandrerbakgrunn like høy tilbøyelighet til å motta studiestøtte som den øvrige studentpopulasjonen? Mottar de like mye støtte som øvrige studenter, og i hvilken grad skyldes eventuelle forskjeller ulik sammensetning av studentgruppene med tanke på familiebakgrunn, fagfelt, bosituasjon og opprinnelsesland? Datagrunnlaget er alle studenter i høyere utdanning høsten 2018, og i analysene skiller vi mellom studenter som selv har innvandret (innvandrerstudenter) og studenter født i Norge av innvandrerforeldre (etterkommerstudenter).

Problemstillingene belyses med registerdata fra Microdata.no, en tjeneste for tilgang og bruk av Statistisk sentralbyrås (SSB) registerdata om befolkning, utdanning, inntekt, arbeidsmarked, boforhold og trygd. Det har nylig blitt lagt til Lånekasse-variabler i Microdata.no, blant annet årlig beløp mottatt i studielån, årlig beløp mottatt i studiestipend og årlig saldo på studiegjeld. Dataene inkluderer alle bosatte i Norge, og inneholder detaljert informasjon om utdanningsforløp på individnivå. Dermed kan vi studere hele studentpopulasjonen og ikke bare de som mottar lån og stipend fra Lånekassen. I tillegg inneholder dataene detaljert informasjon om innvandringskategori og fødeland/landbakgrunn, noe som gjør det mulig å identifisere og skille mellom ulike grupper av innvandrere.

Resten av notatet er disponert som følger: Vi starter med et avsnitt som beskriver hvordan studiefinansieringen fungerer, med en oversikt over de viktigste ordningene. Deretter (kapittel 3) ser vi på noen tidligere studier av studiestøtte og årsaker til at vi kan forvente forskjeller i bruk av studiestøtte basert på innvandrerbakgrunn. I kapittel 4 presenterer vi data og utvalg, samt deskriptiv statistikk. Kapittel 5 og 6 tar for seg hovedresultatene våre, der vi undersøker sammenhengen mellom innvandrerbakgrunn og bruk av studiestøtte for studentene i utvalget vårt. Kapittel 7 oppsummerer.

2. Kort om studiestøtte fra Lånekassen

Alle studenter ved universiteter og offentlig godkjente høyskoler i Norge har i utgangspunktet rett på studiestøtte fra Lånekassen. For å ha rett på studiestøtte må man som hovedregel være norsk statsborger. Utenlandske statsborgere med lovlig opphold som tar utdanning i Norge, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere når de har permanent oppholdstillatelse¹, har opphold på grunnlag av beskyttelse eller familieinnvandring eller er familiemedlem til EØS-borger som bor i Norge.² Før studieåret 2021-2022 måtte man studere minst 50 prosent for å ha rett på studiestøtte, og man kunne motta støtte i inntil åtte år. Dette er fra og med studieåret 2021-2022 endret til at man kan få støtte til inntil 480 studiepoeng, og det er ingen nedre grense på antall studiepoeng per semester. Støttebeløpet blir redusert i henhold til studiebelastningen.

Studiestøtten blir i utgangspunktet utbetalt som lån; dette kalles basislån. Inntil 40 prosent av basislånet er et såkalt omgjøringslån som kan gjøres om til stipend etter hvert som man består eksamen og fullfører utdanningen sin.³ I studieåret 2021-2022 var maksimalt basislån 126 357 kroner for elleve måneder. Av dette kunne inntil 50 543 kroner gjøres om til stipend. Det er kun studenter som ikke bor sammen med foreldrene sine (borteboere) som kan få omgjort lån til stipend. I tillegg må man ha inntekt og formue under fastsatte grenser. I kalenderåret 2021 kunne en fulltidsstudent ha inntil 195 295 kroner i inntekt og 444 300 kroner i formue uten å få reduksjon i omgjøringslånet. En kan også få reduksjon i omgjøringslånet dersom en mottar trygd over 104 494 kroner. For søkere med ektefeller eller samboer med felles barn er formuesgrensen høyere.

Enkelte studentgrupper har mulighet til å motta lån og/eller stipend utover basisstøtten. Studerer man i Norge eller andre land i Norden, ved læresteder som krever skolepenger, kan man søke om skolepengelån. Studenter med barn kan søke om ekstra stipend og lån, og studenter med nedsatt funksjonsevne kan ha rett på et tilleggsstipend som skal kompensere for manglende arbeidsinntekt. Barnestipendet er behovsprøvd og kan bli gjort om til lån dersom inntekt og/eller formue er over de fastsatte grensene. Studenter i land utenfor Norden kan også motta mer i lån og stipend enn studenter ved norske læresteder, dette gjelder spesielt lån og stipend til reiser og skolepenger. Blir man syk eller får barn i løpet av utdanningen, kan hele eller deler av basislånet gjøres om til stipend. Når studentene søker om studiestøtte, kan de søke om kun stipend, om stipend og begrenset lån eller stipend og maksimalt lån. De aller fleste søker og får innvilget stipend og maksimalt lån; dette gjaldt 94 prosent av studentene i studieåret 2020-2021. Kun to prosent søkte og fikk innvilget stipend og begrenset lån, mens fire prosent søkte og fikk innvilget kun stipend.

---

¹ Fram til høsten 2022 er det kun utvalgte oppholdsgrunnlag som gir en person med permanent oppholdstillatelse rett til lån og stipend. Dette endres høsten 2022 til at alle med permanent oppholdstillatelse, uavhengig av oppholdsgrunnlag, får rett til lån og stipend.

² Se § 7, del 1, kap. 2 i Forskrift om utdanningsstøtte for utfyllende vilkår om lån og stipend til utenlandske statsborgere

³ Til og med studieåret 2018-2019 kunne inntil 40 prosent av basislånet gjøres om til stipend etter bestått eksamen/fullført utdanning. Fra og med studieåret 2019-2020 blir inntil 25 prosent av basislånet gjort om til stipend dersom låntaker fullfører utdanningen lånet ble gitt til. Ytterligere 15 prosent omgjøres til stipend dersom låntaker i tillegg fullfører en grad.

Studielånet er et usikret lån. Det betyr at man ikke trenger å stille noe som sikkerhet for banken eller trenger noen til å garantere for det. Renten på studielånet fastsettes seks ganger i året og er noe lavere enn markedsrenten; den settes 0,15 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet for de fem billigste boliglånene i markedet. Under utdanning på fulltid er studielånet rentefritt. Rentene starter å løpe allerede fra dagen etter støtteperioden er gått ut, men tilbakebetalingen starter først omtrent syv måneder etter utdanningsslutt. Lånekassen har en rekke ordninger ved midlertidige eller permanente betalingsproblemer. Alle låntakere kan søke om betalingsutsettelse opptil 36 ganger⁴ (tre år) i løpet av nedbetalingstiden (fra og med 2017 gjelder betalingsutsettelsene per låneforhold). Man kan få slettet renter hvis man i en periode har lav inntekt, for eksempel fordi man er syk eller har mistet jobben, ved omsorg for barn etter fødsel eller hvis man er under fulltidsutdanning uten støtte fra Lånekassen. Dersom man har rett til sletting av renter, kan man få betalingsutsettelse utover 36 måneder, tilsvarende perioden man får slettet renter. Gjelden kan også slettes ved uførhet og død, samt for personer som er under gjeldsordning.

---

⁴ Øvre grense for antall betalingsutsettelse har blitt utvidet på grunn av koronapandemien i årene 2020, 2021 og 2022.

3. Bakgrunn og tidligere studier

Formålet med studiestøtteordningene er å gi like muligheter til utdanning uavhengig av sosial bakgrunn og bosted. Til tross for at de fleste studenter mottar studiestøtte i løpet av studietida, finner tidligere studier store skjevheter i hvem som tar opp studielån, både etter familiebakgrunn, utdanningsnivå og fagfelt (Fekjær 2000). Dette henger tett sammen med hvem som tar høyere utdanning i utgangspunktet; det er godt dokumentert at barn av høyt utdannede foreldre har større sannsynlighet for selv å ta høyere utdanning, sammenlignet med barn av lavere utdannede foreldre (se f.eks. Salvanes (2017)). Noe av forskjellen kan imidlertid også knyttes til såkalt låneaversjon; studenter med høy sosial bakgrunn tar opp mer studielån enn studenter med lav sosial bakgrunn, selv om de tar samme utdanning (Opheim 2002).

Sett under ett er personer med innvandrerbakgrunn underrepresentert i høyere utdanning sammenlignet med den øvrige befolkningen.⁵ Det er imidlertid stor variasjon innad i gruppen. Mens barn av innvandrere har høyere studietilbøyelighet enn majoritetsbefolkningen, har de som selv har innvandret lavere studietilbøyelighet. Forskjellene er betydelige: Blant norskfødte 19-34-åringer med utenlandskfødte foreldre var 32 prosent i høyere utdanning i 2020, mot 23 prosent i den øvrige befolkningen. Tilsvarende andel blant personer som innvandret til landet selv var 11 prosent. Den lave deltakelsen blant innvandrere henger i stor grad sammen med manglende studiekompetanse fra videregående. Sammenligner vi personer med fullført studiekompetanse, er det så å si ingen forskjell lenger mellom innvandrere og den øvrige befolkningen (Ingebø mfl. 2021). Etterkommernes suksess forklares ofte med det såkalte «innvandrerdrivet», med sterke forventninger fra foreldrene om at barna skal ta høyere utdanning som resulterer i trygge jobber med god økonomi (Midtbøen og Nadim 2019).

Proba (2013) undersøker bruken av studiestøtte ved hjelp av koblede registerdata fra Lånekassen og SSB. De tar utgangspunkt i alle studenter i 2010 og finner betydelige forskjeller mellom innvandrere og den øvrige befolkningen når det gjelder opptak av studielån. Mens 44 prosent av studentene med innvandrerbakgrunn i alderen 16-35 år brukte studielån i 2010, var tilsvarende andel blant øvrige studenter 61 prosent. Nye tall fra Eurostudent-undersøkelsen finner imidlertid små forskjeller mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn (Hauschildt mfl. 2021). Blant studentene inkludert i undersøkelsen rapporterte 80 prosent av etterkommerne og 76 prosent av innvandrerne at de mottok studiestøtte, mot 76 prosent av studentene uten innvandrerbakgrunn.⁶ Undersøkelsen baserer seg imidlertid på et utvalg av studenter, og utvalgene med innvandrerbakgrunn er relativt små i størrelse.

Det kan være flere årsaker til at studenter med innvandrerbakgrunn ikke tar opp studiestøtte på lik linje med øvrige studenter. De kan ha mindre kjennskap til det norske utdanningssystemet og hvilke finansieringsmuligheter som finnes. Denne kjennskapen vil imidlertid øke med antall år tilbrakt i Norge. I snitt har innvandrerbefolkningen lavere inntekt og utdanningsnivå enn den øvrige befolkningen (Enes 2017a; Egge-Hoveid 2017), noe som kan påvirke både tilbøyeligheten til å studere og til å ta opp studielån. Også her ser botid ut til å ha betydning, og barn av innvandrere likner generelt mer på befolkningen sett under ett enn det foreldrene deres gjør

---

⁵ [Studenter i høyere utdanning - årlig - SSB](#)

⁶ Tabell B7.3 s. 194 i Hauschildt mfl (2021)

(Dalgard og Enes 2018). Unge med innvandrerbakgrunn bosetter seg oftere i tettbygde og sentrale strøk enn det øvrige unge gjør, og særlig gjelder dette norskfødte med innvandrerforeldre (Vrålstad 2017; 2018). Dette kan påvirke mottak av studiestøtte, gjennom geografiske forskjeller i boligtilbud og levekostnader. I andre retningen trekker at barn av innvandrere bor lenger hjemme med foreldrene sine enn det andre unge gjør (Dalgard 2018). Omgjøring av lån til stipend er blant annet avhengig av at man bor utenfor foreldrehjemmet, slik at hjemmeboende studenter får hele studiestøtten som lån.

Religiøs tilknytning kan også påvirke låneopptak. En del innvandrere i Norge kommer fra land med muslimsk flertall⁷, og mange av disse beholder den religiøse tilhørigheten også etter flere års botid i Norge (Enes 2017b; 2018). En del muslimer er skeptiske til å ta opp lån i norske finansinstitusjoner, blant annet fordi de mener at islam forbyr renter (Brekke 2016). I en undersøkelse av studielånsopptak i England finner De Gayardon mfl. (2019) en sterk negativ korrelasjon mellom muslimsk tro og tilbøyeligheten til å ta opp studielån. Ellingsen (2011) finner imidlertid ingen indikasjoner på at religiøse forbud ser ut til å hindre låneopptak generelt i Norge. Studielånet skiller seg også fra lån i ordinære banker ved at det er rentefritt under utdannelsen og har risikoutjevne mekanismer ved tap av arbeid og ved sykdom, to viktige prinsipper i islamsk finans (Brekke 2016).

Mottak av studiestøtte kan også henge sammen med utdanningslengde og -type. For eksempel har studenter med lang utdanning i snitt høyere studielån enn studenter med kort utdanning (Opheim 2002). I tillegg kommer forventninger om fremtidig inntekt. Ifølge økonomisk teori kan utdanning anses som en investering som vil kaste av seg i fremtiden. Jo høyere forventet arbeidsmarkedsinntekt utdanningen kan antas å generere, desto mer er man villig til å investere i utdanningen.⁸ Særlig etterkommere av innvandrere er overrepresentert i fagfelt som farmasi, odontologi, medisin, juss og økonomi – fagretninger som ofte gir høy og sikker inntekt i arbeidsmarkedet, noe som isolert sett øker villigheten for å ta opp høyere studielån. På den annen side peker flere studier på at nyutdannede med innvandrerbakgrunn gjør det dårligere i arbeidsmarkedet enn majoritetsbefolkningen, også når vi sammenligner personer med samme utdanningsnivå og -type (se for eksempel Drange og Helland (2017)). Dette vil trekke i retning av lavere studielånsopptak blant personer med innvandrerbakgrunn.

---

⁷ Østby og Dalgard (2017) viser at nærmere 30 prosent av befolkningen med innvandrerbakgrunn kommer fra muslimske land.

⁸ Opheim (2002) finner noe støtte for denne hypotesen i sin studie av fordeling av studielån, ved at personer med medisnutdanning både har høyere studielån og høyere inntekt. Dette gjelder imidlertid ikke innenfor alle fagområder, blant annet finner hun ingen slik sammenheng innenfor humaniora.

4. Data og utvalg

Studien benytter i sin helhet registerdata fra SSB, hentet fra den anonymiserte datatjenesten Microdata.no. Databasen inkluderer alle personer bosatt i Norge, samt deres familier, husholdninger og boliger. Per i dag inneholder Microdata.no nærmere 300 variabler, og dekker områdene demografi, utdanning, inntekt, trygd, barnevern, sysselsetting, husholdninger og boforhold. De fleste variablene går tilbake til tidlig 90-tall, og databasen er organisert slik at det er mulig å følge personene gjennom utdanning, arbeidsliv og trygd.

Utgangspunktet for analysene er alle bosatte studenter i høyere utdanning per 1. oktober 2018. Fokuset vil være på «normalstudentens» bruk av studiefinansiering fra Lånekassen, og vi avgrensner oss derfor til å se på studenter i alderen 19-29 år. I tillegg avgrensner vi oss til studenter som var bosatt i Norge ved fylte 16 år med minst én bosatt forelder. Mange innvandrerstudenter som ankommer Norge etter fylte 17 år er såkalte utdanningsinnvandrere, det vil si utenlandske statsborgere som kommer til Norge med formål å studere. Disse har som hovedregel ikke rett på støtte fra Lånekassen⁹, og mange forlater også Norge etter relativt kort tid (Tronstad og Andreassen 2013). Ungdom som innvandret til Norge innen fylte 16 år har også høy sannsynlighet for å ha fullført videregående skole i Norge, og har dermed likere kjennskap til Lånekassen som øvrig ungdom.

Vi gjør to analyser. I den første analysen undersøker vi sannsynligheten for å motta studiestøtte, og ser hvordan denne sannsynligheten varierer med innvandrerbakgrunn. I den andre analysen undersøker vi hvor mye støtte studentene mottar, og om vi kan se forskjeller i mottatt støttebeløp avhengig av innvandrerbakgrunn. I begge analysene kontrollerer vi for sammensetning av studentgruppene med tanke på kjennetegn ved studentene og utdanningen de tar, familiebakgrunn og økonomisk situasjon. Studiestøtte er her definert som å motta enten studielån og/eller studiestipend. I alle analysene skiller vi mellom studenter som har innvandret selv (innvandrer), studenter som er født i Norge av innvandrere (etterkommer) og studenter uten innvandrerbakgrunn (øvrige studenter).

Studiestøttevariablene i Microdata.no er akkumulert over kalenderår og viser totalt beløp mottatt i støtte per 31.12 inneværende år. Studieåret går imidlertid over to kalenderår: et høstsemester og et vårsemester. Når vi undersøker bruken av studiestøtte blant studenter registrert i høyere utdanning per oktober 2018, kan vi altså ikke med sikkerhet vite om de har mottatt støtte for vårsemesteret 2018, høstsemesteret 2018 eller begge semestre.

For å sikre anonymitet, har Microdata.no innebygde konfidensialitetsmekanismer som i noen grad kan påvirke analysene våre. Blant annet kuttes fordelingen til numeriske variabler ved 1- og 99-prosentilen for å skjule ekstreme observasjoner. Dette kan påvirke gjennomsnittsberegninger og standardavvik til en viss grad. Median, kvartiler og andre prosentiler blir imidlertid ikke påvirket. I

---

⁹ Unntak fra hovedregelen er bl.a. dersom utdanningsinnvandrereren er gift med, eller er samboer og har felles barn med en norsk statsborger, dersom utdanningsinnvandrereren har vært bosatt i og har hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge i minst 24 måneder før utdanningen starter eller dersom utdanningsinnvandrereren i en opptjeningstid på minst tre år har tatt sammenhengende utdanning i Norge tilsvarende minst 180 studiepoeng (se [Utenlandsk statsborger \(lanekassen.no\)](http://lanekassen.no) for utfyllende regelverk).

tillegg støylegges alle statistiske opptellinger med opptil +/- 5. Vi vil derfor i alle opptellinger runde av til nærmeste 10.

4.1. Nærmere om variabler

Microdata.no inneholder en rekke variabler som er relevante å ha med når vi ønsker å undersøke bruken av studiestøtte blant studenter med innvandrerbakgrunn (se avsnitt 3). Under følger en beskrivelse av variablene vi inkluderer i vår analyse. En del av variablene er tidspunktbestemte og oppdateres per 1. januar. Fordi vi måler studentstatus per 1. oktober 2018, velger vi 1. januar 2019 som måletidspunkt for noen av de tidspunktbestemte variablene.

Student: En person er definert som student i høyere utdanning dersom hun/han er registrert med en igangværende utdanning per 1. oktober på bachelor- eller masternivå (nivå 6 og 7, første siffer NUS-kode).

Innvandrerbakgrunn: En innvandrerstudent er definert som en student født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre. Etterkommerstudenter defineres som en studenter født i Norge av to utenlandsfødte foreldre, mens øvrige studenter er født i Norge av minst én norskfødt forelder.

Studiestøtte: En student mottar studiestøtte dersom han/hun er registrert med utbetalt studielån og/eller utbetalt studiestipend per 31.12.2018. Studiestøttevariablene inkluderer all støtte utbetalt i løpet av kalenderåret, etter at omgjøring og ligningskontroll har funnet sted i etterkant.¹⁰ Det vil si at studielånsvariabelen inkluderer basisstøtten ekskludert omgjøringslånet (dersom omgjøring finner sted), og i tillegg eventuelle stipendytelser som er gjort om til lån fordi ligningskontrollen ikke er bestått. Studiestipend inkluderer alle ytelser utbetalt som stipend og som har bestått ligningskontrollen, som barnestipend og tilleggsstipend for studenter med nedsatt funksjonsevne, samt den delen av basisstøtten som er gjort om til stipend etter omgjøring.

Bosted: Bostedsfylke for studentene per 1. januar 2019. Variabelen er basert på folkeregistrert adresse. For (ugifte) studenter som ikke har meldt flytting fra folkeregistrert adresse til studiestedet, er variabelen basert på bostedsadresse ved studiestedet. Utenlandsstudenter er registrert med bostedsadresse «Utdanning i utlandet».

Sentralitet: En indikator for hvorvidt studenten er bosatt i sentrale strøk per 1. januar 2019. Variabelen er basert på SSBs sentralitetsindeks, og vi har definert sentrale strøk som å være bosatt i en kommune kategorisert på nivå 1 eller 2 i sentralitetsindeksen.

Antall semestre i høyere utdanning: En variabel som måler hvor mange semestre studenten har vært registrert i høyere utdanning ved måletidspunktet. Høstsemester måles per 1. oktober, mens vårsemester måles per 1. mars.

Fagfelt: Andre siffer i NUS-kode på igangværende utdanning. Vi skiller mellom følgende fagfelt: Humanistiske og estetiske fag; Pedagogiske fag; Samfunnsfag og juridiske fag; Økonomiske og administrative fag; Naturvitenskapelige fag; Helse-, sosial- og idrettsfag og Andre fagfelt

---

¹⁰ Se metadata i Microdata.no for en mer utførlig forklaring av de ulike studiestøtte-variablene.

(residualkategori, inneholder fagfeltene Primærnæringsfag, Samferdsel- og sikkerhetsfag og andre servicefag og Uoppgitt fagfelt).

Foreldres høyeste utdanning når 16 år: Mors og fars samlede høyeste utdanningsnivå, målt ved første siffer i NUS-koden når studenten var 16 år. Vi skiller mellom følgende kategorier: Mor eller far eller begge har høyere utdanning (nivå 6, 7 eller 8); Mor eller far eller begge har utdanning på videregående nivå (nivå 3, 4 eller 5); Mor eller far eller begge har utdanning på grunnskolenivå (nivå 0, 1 eller 2); Begge foreldrene har uoppgitt utdanning (nivå 9 eller missing).

Husholdningens ekvivalensinntekt når 16 år: Husholdningens samlede inntekt etter skatt fordelt på antall forbrukenheter i husholdningen, målt når studenten var 16 år. Samlet inntekt består av skattepliktige og skattefrie inntekter fratrukket skatt. Antall forbrukenheter er beregnet ved bruk av EUs ekvivalensskala, der første voksne får vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5, mens hvert barn får vekt lik 0,3. Variabelen er målt i enheter av grunnbeløpet i Folketrygden (G) for det aktuelle kalenderåret studenten var 16 år.

Verken mor eller far i jobb når 16 år: Indikatorvariabel lik 1 dersom verken mor eller far er registrert med et aktivt arbeidsforhold når studenten er 16 år.

Yrkesinntekt: Studentens akkumulerte yrkesinntekter per 31. desember 2018. Yrkesinntekt er definert som summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret.

Arbeidsmarkedstilknytning: Studentens arbeidsmarkedstilknytning per 16. november 2018, hentet fra sysselsettingsstatistikken. Vi skiller mellom følgende kategorier: Studenten er uten jobb; Studenten er registrert i jobb med avtalt arbeidstid 1-10 timer/uke; Studenten er registrert i jobb med avtalt arbeidstid 11-30 timer; Studenten er registrert i jobb med avtalt arbeidstid 30 timer eller mer.

Har egne barn: Studenten er registrert med egne barn per 1. januar 2019.

Bor hjemme: Studenten er registrert som hjemmeboende barn i husholdning med egne foreldre per 1. januar 2019.

4.2. Hvem er studentene med innvandrerbakgrunn?

I dette avsnittet skal vi se nærmere på hvem studentene med innvandrerbakgrunn er. Utvalget vårt består av omtrent 194 800 studenter i alderen 19-29 år som er registrert i høyere utdanning høsten 2018. Av disse har omtrent 10 prosent innvandrerbakgrunn, der omtrent halvparten (10 000) har innvandret selv og halvparten (9 800) er født i Norge.¹¹

Tabell 1 viser kjennetegn ved studentene i utvalget vårt, delt inn etter innvandrerbakgrunn. Den viser betydelige forskjeller mellom de ulike studentgruppene. Kvinner er i overvekt blant studenter i høyere utdanning generelt, men er i mindre grad overrepresentert blant norskfødte med innvandrerforeldre. Studenter med innvandrerbakgrunn, både innvandrere og norskfødte med

---

¹¹ Som tidligere nevnt inkluderer vi kun studenter som innvandret til Norge før fylte 17 år. I 2018 utgjorde studenter som innvandret etter fylte 16 år omtrent 30 prosent av alle innvandrerstudenter i Norge.

innvandrerforeldre, er også noe yngre enn øvrige studenter. Dette kan skyldes at studenter med innvandrerbakgrunn i større grad fortsetter direkte i høyere studier etter fullført videregående enn det øvrige studenter gjør (Steinkellner 2017). Også når det gjelder bosted, er det store forskjeller mellom de ulike studentgruppene, med en særlig overrepresentasjon av norskfødte studenter med innvandrerforeldre i sentrale strøk. Studenter med innvandrerbakgrunn har også høyere sannsynlighet for å studere i utlandet sammenlignet med øvrige studenter.

I snitt har studenter med innvandrerbakgrunn studert noe kortere enn øvrige studenter. Videre ser vi at studenter med innvandrerbakgrunn er noe overrepresentert i fagfelt som økonomi og administrasjon, naturvitenskapelige fag og helse, sosial og idrett, mens de i mindre grad velger fagfelt som pedagogikk og humanistiske og estetiske fag. Ser vi på familiebakgrunn, målt som foreldres utdanning og inntektssituasjon når studentene var 16 år, dukker det opp relativt store forskjeller avhengig av innvandrerbakgrunn. Mens omtrent en av fire studenter med innvandrerbakgrunn har foreldre med grunnskole som høyeste utdanning, gjelder dette under tre prosent av studentene uten innvandrerbakgrunn. Vi ser også at studenter med innvandrerbakgrunn oftere har vokst opp i husholdninger med lav ekvivalensinntekt, og der foreldrene har vært uten tilknytning til arbeidsmarkedet. Dette mønsteret er sterkest blant studenter som har innvandret selv til Norge, men er også tydelig blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Når det gjelder egen økonomisk situasjon, er forskjellene mellom de ulike studentgruppene mindre. I snitt har studenter med innvandrerbakgrunn noe lavere yrkesinntekter i løpet av kalenderåret enn norskfødte uten innvandrerbakgrunn. Det er også små forskjeller når det gjelder antall timer arbeidet utenom studiene. Ser vi derimot på andelene som fortsatt bor i samme husholdning som foreldrene sine, er forskjellene langt større: mens kun 16 prosent av studentene uten innvandrerbakgrunn bor hjemme, gjelder dette henholdsvis 24 og 35 prosent av innvandrer- og etterkommerstudentene.

Tabell 1 Demografiske kjennetegn, etter innvandrerbakgrunn. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018. Gjennomsnitt (standardavvik)

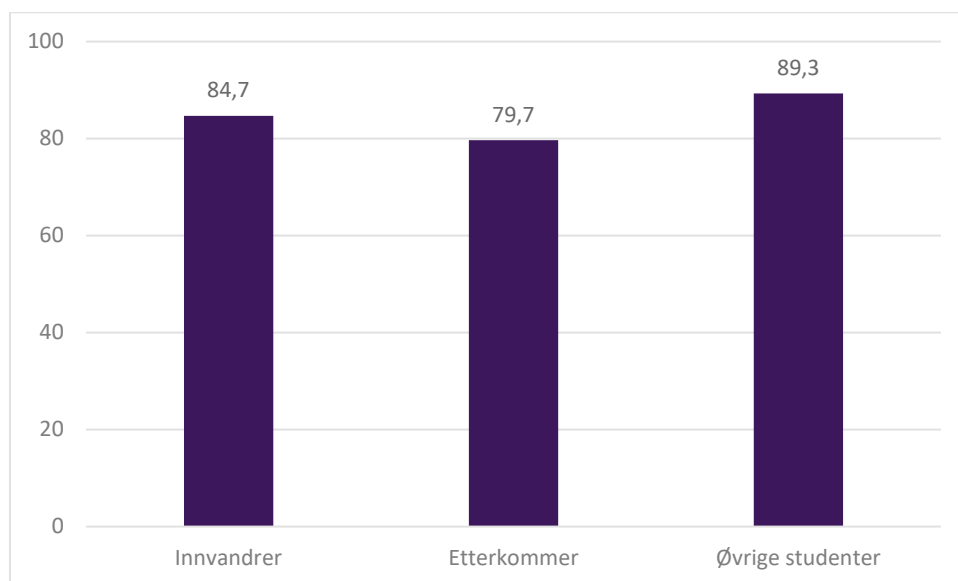
	Innvandrer	Etterkommer	Øvrige studenter
Kvinne, %	57,7	54,7	57,8
Alder, gj.snitt (st.avvik)	22,7 (2,7)	22,5 (2,5)	23,1 (2,7)
Bosted (fylke), %:			
-Østfold, Vestfold og Telemark	9,3	5,6	6,6
-Oslo og Akershus	35,2	52,2	26,7
-Hedmark, Oppland og Buskerud	10,7	7,4	7,6
-Agder og Rogaland	11,5	7,9	11,0
-Hordaland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane	11,7	9,2	19,5
-Trøndelag	7,8	7,5	16,3
-Nordland, Troms og Finnmark	5,8	2,6	8,1
-Utlandet	7,9	7,8	4,4
Bor sentralt, %	62,1	76,9	62,4
Antall semestre i høyere utdanning, gj.snitt (st.avvik)	4,3 (3,9)	4,7 (4,0)	4,9 (3,9)
Fagfelt, %:			
-Humanistiske og estetiske fag	8,8	6,4	9,4
-Pedagogiske fag	10,3	11,2	14,8
-Samfunnsfag og juridiske fag	13,9	13,9	15,0
-Økonomiske og adm. fag	19,9	21,9	17,1
-Naturvitenskapelige fag	21,7	21,6	19,6
-Helse-, sosial- og idrettsfag	23,8	23,7	20,6
-Andre fagfelt	1,6	1,2	3,5
I gang med masterstudier, %	22,7	30,4	29,4
Foreldres høyeste utdanning når 16 år, %:			
-Grunnskole	26,4	23,2	2,8
-Videregående	25,1	36,5	32,2
-Universitet/høyskole	44,9	40,0	65,1
-Uoppgitt utdanning	3,6	0,3	0,1
Husholdningens ekv.inntekt når 16 år, G, gj.snitt (st.avvik)	3,1 (1,3)	3,4 (1,4)	4,9 (2,0)
Verken mor eller far i jobb når 16 år, %	24,7	15,3	1,9
Yrkesinntekt, 1000 kr, gj.snitt (st.avvik)	11,5 (12,3)	11,5 (12,5)	12,4 (12,7)
Arbeidsmarkedstilknytning, %:			
-uten jobb	46,4	43,8	45,7
-1-10 t/uke	24,6	26,6	26,2
-10-30 t/uke	14,7	14,1	13,0
- mer enn 30 t/uke	14,3	15,6	15,1
Har egne barn, %	3,9	2,1	5,8
Bor med foreldre, %	24,1	35,3	15,7
Antall personer	10 000	9 790	175 000

Note: Utvalget med innvandrerstudenter er avgrenset til studenter som var bosatt i Norge med minst én forelder ved fylte 16 år. Antall personer er rundet av til nærmeste 10.

5. Bruk av studiestøtte blant studenter med innvandrerbakgrunn

Vi starter med å undersøke bruken av studiestøtte blant studentene i utvalget vårt. Figur 1 viser andelen studenter som har mottatt studiestøtte i løpet av 2018. Vi ser at de aller fleste studenter benytter seg av studiestøtten – i snitt mottar 89 prosent av studentene i utvalget vårt studiestøtte i løpet av kalenderåret 2018. Studenter med innvandrerbakgrunn mottar imidlertid i noe mindre grad studiestøtte: mens 85 prosent av innvandrerstudentene mottar studiestøtte i 2018, gjelder dette 80 prosent av etterkommerstudentene.

Figur 1 Andel studenter med studiestøtte, etter innvandrerbakgrunn. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018.

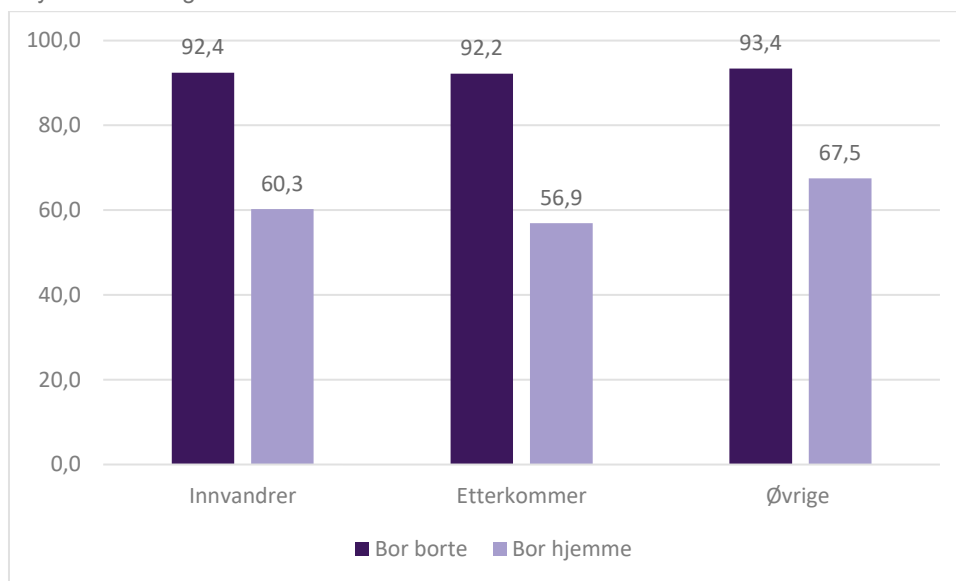

Note: Utvalget med innvandrerstudenter er avgrenset til studenter som var bosatt i Norge med minst én forelder ved fylte 16 år.

Fra Tabell 1 vet vi at studenter med innvandrerbakgrunn i større grad bor hjemme med foreldrene sine sammenlignet med øvrige studenter. Det er ingen krav om at man må bo utenfor foreldrehjemmet for å motta studiestøtte. Borteboerstatus er imidlertid en nødvendig betingelse for å få omgjort basislån til stipend. I tillegg kan man forvente at studenter som fortsatt bor i foreldrehjemmet har lavere utgifter og derfor i mindre grad er avhengig av studiestøtten.

I figur 2 undersøker vi bruk av studiestøtte blant studenter med og uten innvandrerbakgrunn, etter borteboerstatus. Ikke overraskende er det en langt høyere andel som mottar studiestøtte blant borteboende studenter enn blant hjemmeboende. Når vi tar bort de hjemmeboende studentene, er det heller ikke lenger noen forskjell i mottak av studiestøtte mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn. Blant de hjemmeboende studentene er det imidlertid en betydelig forskjell i mottak av studiestøtte avhengig av innvandrerbakgrunn. Mens 67 prosent av de hjemmeboende studentene uten innvandrerbakgrunn bruker studiestøtte, gjelder dette henholdsvis 60 og 57 prosent blant innvandrer- og etterkommerstudentene.

Figur 2. Andel studenter med studiestøtte, etter innvandrerbakgrunn og borteboerstatus. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018.

Note: Se figur 1.

5.1. Hva forklarer forskjeller i mottak av studiestøtte mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn?

Vi har sett at det er klare forskjeller mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn med tanke på hvordan de bruker studiestøtte, men også med tanke på bosituasjon, foreldrebakgrunn og utdanningen de tar. I dette delkapitlet går vi ett skritt videre og ser om, og i hvilken grad, forskjeller i tilbøyeligheten til å motta studiestøtte mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn kan forklares av hvordan de ulike studentgruppene er sammensatt med hensyn til observerbare kjennetegn. Med forklares menes her at vi har kontrollert for hvordan forskjellen i studiestøttetilbøyelighet arter seg innen grupper som er like med hensyn til de observerbare kjennetegnene vist i tabell 1. Det er altså ingen forklaring i kausal forstand. Analysen vil ikke kunne kontrollere for alle uobserverbare kjennetegn ved individet og omstendighetene rundt. I tillegg kan det være en gjensidig påvirkning mellom noen av kjennetegnene i tabell 1 og tilbøyeligheten for å ta opp studiestøtte. Dette gjelder særlig variablene som omhandler den økonomiske situasjonen til studentene, som arbeidsmarkedstilknytning og hjemme-/borteboerstatus. For eksempel kan hvor mye man jobber ved siden av studiene påvirkes av hvorvidt og hvor mye man mottar i studiestøtte. Samtidig kan studiestøttemottak påvirkes av hvor mye man jobber ved siden av studiene.

I figur 3 presenterer vi resultater fra en regresjon av sannsynligheten for å motta studiestøtte. Stolpene viser prosentpoeng forskjell i sannsynligheten for å ta opp studiestøtte mellom henholdsvis studenter med og uten innvandrerbakgrunn, beregnet ved hjelp av en lineær sannsynlighetsmodell. I de fire modellene som presenteres i figuren, kontrolleres det suksessivt for egenskaper/kjennetegn ved studenten og utdanningen de tar, familiebakgrunn og den økonomiske situasjonen de er i. Tabell 2 viser en oversikt over de ulike modellene.

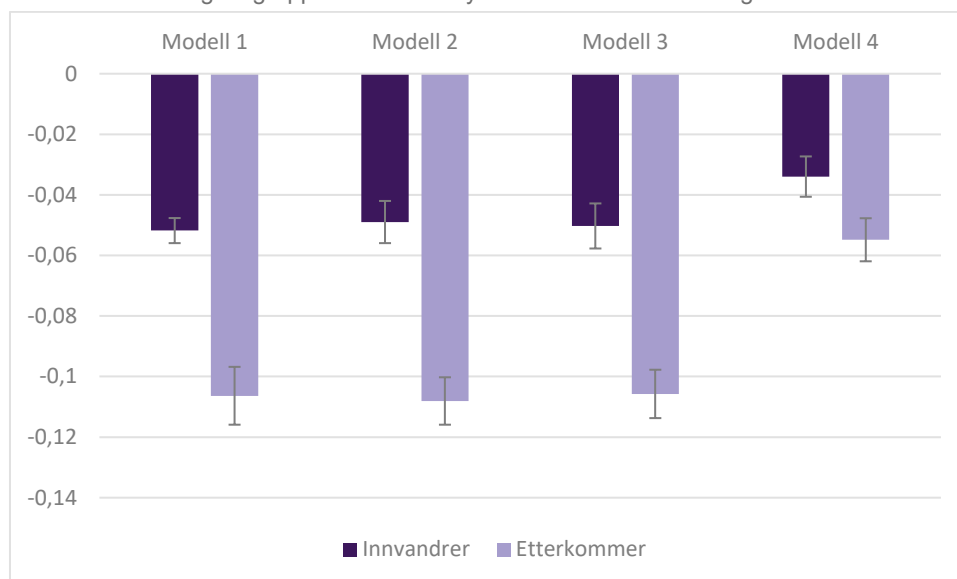
Tabell 2 Oversikt over de ulike modellene

	Variabler
Modell 1	Kjønn, alder
Modell 2	Som modell 1 + bostedsregion, sentralitet, fagfelt, antall år i høyere utdanning, utdanningsnivå
Modell 3	Som modell 2 + husholdningsinntekt når 16 år, foreldres utdanning når 16 år, foreldres arbeidsmarkedstilknytning når 16 år
Modell 4	Som modell 3 + yrkesinntekt, antall timer arbeidet ved siden av studiene, har egne barn, hjemmeboende

I modell 1 kontrollerer vi kun for kjønn og alder. I modell 2 inkluderer vi i tillegg kjennetegn ved bosted (bostedsregion og sentralitet) og ved utdanningen de tar (fagfelt, utdanningslengde og utdanningsnivå). I modell 3 legger vi til kontroll for foreldrebakgrunn (husholdningsinntekt, utdanningsnivå og arbeidsmarkedstilknytning for foreldre) når studenten var 16 år. Til slutt, i modell 4, inkluderer vi variabler som karakteriserer den økonomiske situasjonen til studentene (yrkesinntekt, antall timer arbeidet ved siden av studier, om studenten har egne barn og om de er borte- eller hjemmeboende). Fullstendige estimeringsresultater kan finnes i vedleggstabell 1 i kapittel 9.

Fra figur 1 ser vi at innvandrerstudenter i utvalget vårt har 4,6 prosentpoeng (89,3–84,7) lavere sannsynlighet for å motta studiestøtte, mens etterkommere har 9,6 prosentpoeng (89,3–79,7) lavere sannsynlighet. Når vi kontrollerer for kjønns- og alderssammensetningen i de ulike gruppene, ser vi at forskjellen øker noe – til 5,2 prosentpoeng for innvandrere og 10,6 prosentpoeng for etterkommere. Dette skyldes at studenter med innvandrerbakgrunn er noe yngre enn øvrige studenter, og yngre studenter har høyere sannsynlighet for å motta studiestøtte enn eldre. Forskjellen til øvrige studenter holder seg relativt stabil når vi kontrollerer for bosted og utdanningskjennetegn i modell 2 og foreldrebakgrunn i modell 3. Når vi kontrollerer for den økonomiske situasjonen til studentene, reduseres imidlertid forskjellen betraktelig: til 3,3 prosentpoeng for innvandrere og 5,4 prosentpoeng for etterkommere. Her er det først og fremst det å bo med foreldre som gjør utslaget. Som vist i vedleggstabell 1 har studenter som bor med foreldre, alt annet likt, 27 prosentpoeng lavere sannsynlighet for å motta studiestøtte, og disse er kraftig overrepresentert blant studenter med innvandrerbakgrunn (særlig blant etterkommere).

Figur 3. Prosentpoeng forskjell i sannsynligheten for å motta studiestøtte i løpet av 2018 mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn med 95% konfidensintervall. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018. Kontroll for sammensetning av gruppene med hensyn til ulike sett av forklaringsvariabler. Lineær sannsynlighetsmodell.

Note: Forskjellen mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn blir beregnet med lineær regresjon. Stolpene viser gjennomsnittlig forskjell for den aktuelle gruppen til norskfødte uten innvandrerbakgrunn. Sannsynligheten til studenter i den aktuelle innvandrerguppen og norske studenter forklares i samme modell, og innvandrer-effekten på sannsynligheten for å motta studiestøtte identifiseres med en dummy. Det inngår ingen interaksjonsledd mellom innvandrer-dummyene og andre forklaringsvariabler. I de forskjellige modellene kontrolleres det for sammensetningen av gruppene med hensyn til følgende variabler: Modell 1 – kontroll for alder og kjønn; Modell 2 – som modell 1 + kontroll for fylke, sentralitet, fagfelt, utdanningslengde og utdanningsnivå; Modell 3 – som modell 2 + kontroll for husholdningens ekvivalensinntekt når 16 år, foreldres utdanningsnivå når 16 år og foreldres arbeidsmarkedsstatus når 16 år; Modell 4 – som modell 3 + kontroll for årlig yrkesinntekt i 2018, antall timer jobbet ved siden av studier, har egne barn, bor med foreldre. Robuste standardfeil.

5.2. Betydningen av landbakgrunn

Stolpene i figur 3 viser den gjennomsnittlige forskjellen i studiestøttetilbøyelighet for innvandrer- og etterkommerstudenter under ett. Disse gjennomsnittene kan imidlertid skjule forskjeller mellom studenter med ulik landbakgrunn. Tabell 3 viser de 25 største enkeltlandene, og hvordan studentene med innvandrerbakgrunn fordeler seg på disse. Over 40 prosent av etterkommerstudentene kommer fra de tre landene Pakistan, Vietnam og Sri Lanka. Innvandrerstudentene fordeler seg langt jevnere på land, med Irak, Somalia og Polen som største enkeltland.

Tabell 3 Fordeling av studenter med innvandrerbakgrunn på opprinnelsesland. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018. 25 største opprinnelsesland innen hver innvandrerbakgrunnskategori.

Innvandrere			Etterkommer		
Land	Antall	Andel	Land	Antall	Andel
Irak	990	9,9 %	Pakistan	1 730	17,7 %
Somalia	780	7,8 %	Vietnam	1 260	12,8 %
Polen	730	7,3 %	Sri Lanka	1 250	12,8 %
Afghanistan	680	6,8 %	Tyrkia	540	5,5 %
Russland	560	5,6 %	India	480	4,8 %
Tyskland	510	5,1 %	Somalia	460	4,7 %
Iran	310	3,1 %	Bosnia-Hercegovina	450	4,6 %

Litauen	300	3 %	Iran	420	4,3 %
Kosovo	300	3 %	Marokko	290	2,9 %
Thailand	260	2,6 %	Kosovo	290	2,9 %
Pakistan	260	2,6 %	Irak	250	2,6 %
Sverige	220	2,2 %	Kina	230	2,4 %
Bosnia-Hercegovina	210	2,1 %	Chile	170	1,7 %
Filippinene	210	2,1 %	Eritrea	140	1,4 %
Nederland	190	1,9 %	Filippinene	130	1,3 %
Eritrea	190	1,9 %	Polen	120	1,2 %
Kina	160	1,6 %	Libanon	100	1 %
Etiopia	150	1,5 %	Sverige	90	0,9 %
Palestina	140	1,4 %	Nord-Makedonia	90	0,9 %
Island	120	1,2 %	Etiopia	80	0,8 %
Vietnam	110	1,1 %	Ghana	80	0,8 %
Danmark	100	1 %	Syria	80	0,8 %
Tyrkia	100	1 %	Nederland	80	0,8 %
Kongo	100	1 %	Danmark	60	0,7 %
Myanmar	100	1 %	Tyskland	60	0,6 %
Til sammen	7 780	86 %	Til sammen	8 930	90,9 %
Totalt antall studenter	10 000	100 %	Totalt antall studenter	9 790	100 %

Note: Utvalget med innvandrerstuder er avgrenset til studenter som var bosatt i Norge med minst én forelder ved fylte 16 år. Antall personer er rundet av til nærmeste 10.

Figur 4 viser gjennomsnittlig tilbøyelighet for å motta studiestøtte for landene listet opp i tabell 3 (lilla søyler). Den rosa linjen viser gjennomsnittlig sannsynlighet for å motta studiestøtte blant studenter uten innvandrerbakgrunn. Figuren avslører store forskjeller i studiestøttetilbøyelighet etter opprinnelsesland. For eksempel ser vi at studenter med opprinnelse fra Nederland peker seg ut med særlig høy sannsynlighet for å motta studiestøtte. I motsatt ende finner vi studenter med opprinnelse fra Balkan-provinsen – Bosnia-Hercegovina, Kosovo og Nord-Makedonia –, de afrikanske landene Somalia og Marokko, samt de asiatiske landene Tyrkia, India og Pakistan.

Figur 4 Gjennomsnittlig tilbøyelighet for å motta studiestøtte, etter opprinnelsesland. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018.

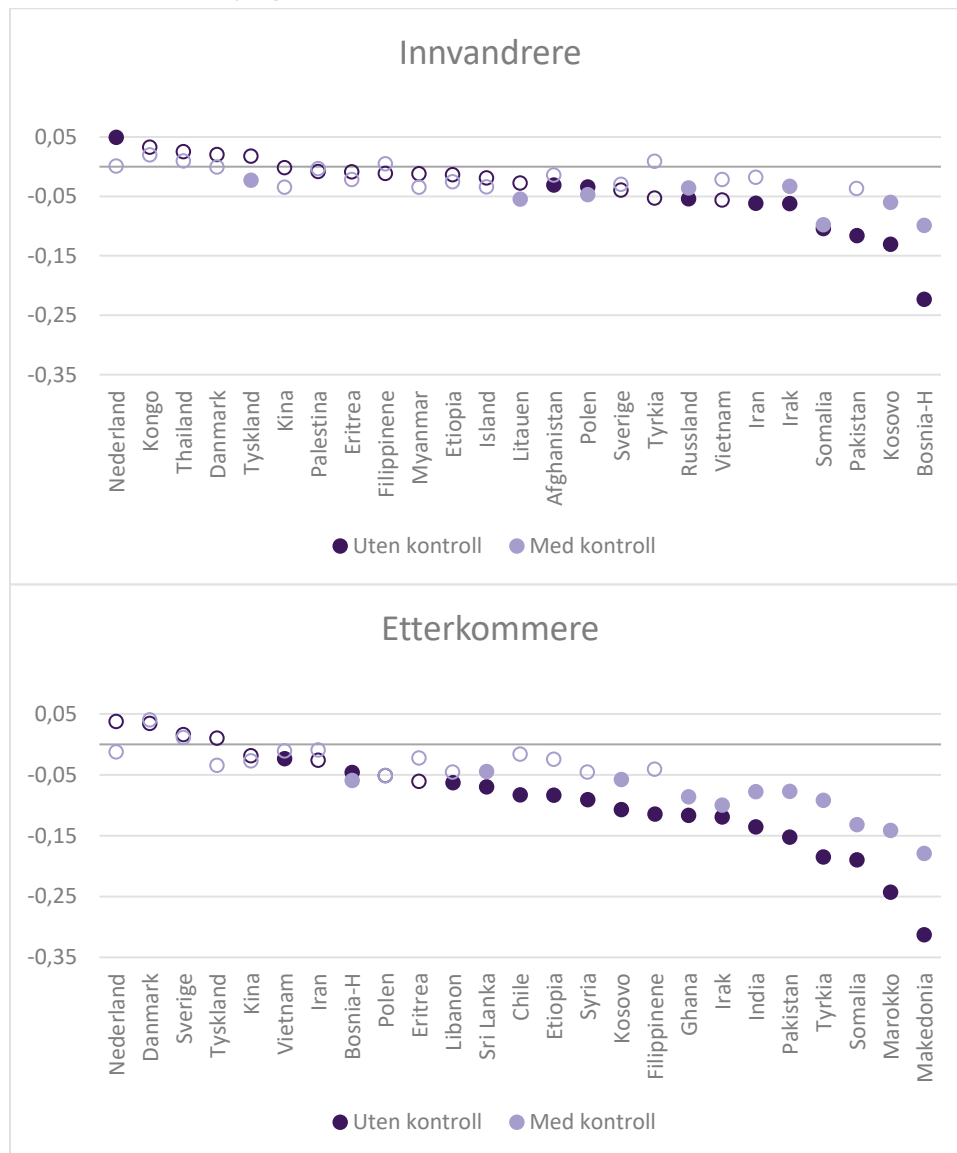

Figur 5 viser resultater fra en regresjon der vi lar sannsynligheten for å motta studiestøtte avhenge av opprinnelsesland. De mørkelilla punktene viser forskjell i prosentpoeng til øvrige studenter når vi kun kontrollerer for opprinnelsesland¹², mens vi i de lyselilla punktene inkluderer fullt sett av kontrollvariabler i tillegg til opprinnelsesland (modell 4). Punkter uten fyll indikerer at forskjellen ikke er signifikant forskjellig fra null, altså at vi ikke kan forkaste hypotesen om lik studiestøttetilbøyelighet mellom studenter fra det aktuelle landet og studenter uten innvandrerbakgrunn. Vi ser at forskjellen til studenter uten innvandrerbakgrunn som regel reduseres og i en del tilfeller ikke lenger er signifikant når vi kontrollerer for sammensetning av studentgruppene. Likevel peker noen enkeltland seg fortsatt ut med relativt lav studiestøttetilbøyelighet selv etter kontroll for sammensetning. Blant annet har studenter med bakgrunn fra Somalia over 10 prosentpoeng lavere sannsynlighet for å motta studiestøtte enn

¹² Dette tilsvarer forskjellen mellom de lilla søylene og den rosa streken i figur 4

studenter uten innvandrerbakgrunn, selv når vi sammenligner studenter som ellers er like når det gjelder demografi, bosituasjon, utdanningen de tar og foreldrebakgrunn. Etterkommere fra Nord-Makedonia og Marokko har særlig lav sannsynlighet for å motta studiestøtte, med henholdsvis 17 og 14 prosentpoeng forskjell fra studenter uten innvandrerbakgrunn.

Figur 5. Prosentpoeng forskjell i sannsynligheten for å motta studiestøtte i løpet av 2018 mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn, etter opprinnelsesland. 25 største enkeltland. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018. Lineær sannsynlighetsmodell.

Note: Forskjellen mellom studenter fra de ulike opprinnelseslandene og studenter uten innvandrerbakgrunn blir beregnet med lineær regresjon. Punktene viser gjennomsnittlig forskjell for den aktuelle landgruppen til norskfødte uten innvandrerbakgrunn. Sannsynligheten til studenter i de ulike landene og norske studenter forklares i samme modell. «Uten kontroll» er punktestimater fra en regresjon der kun opprinnelsesland inkluderes som kontrollvariabler. «Med kontroll» inkluderer fullt sett av forklaringsvariabler i tillegg til opprinnelsesland (modell 4). Robuste standardfeil.

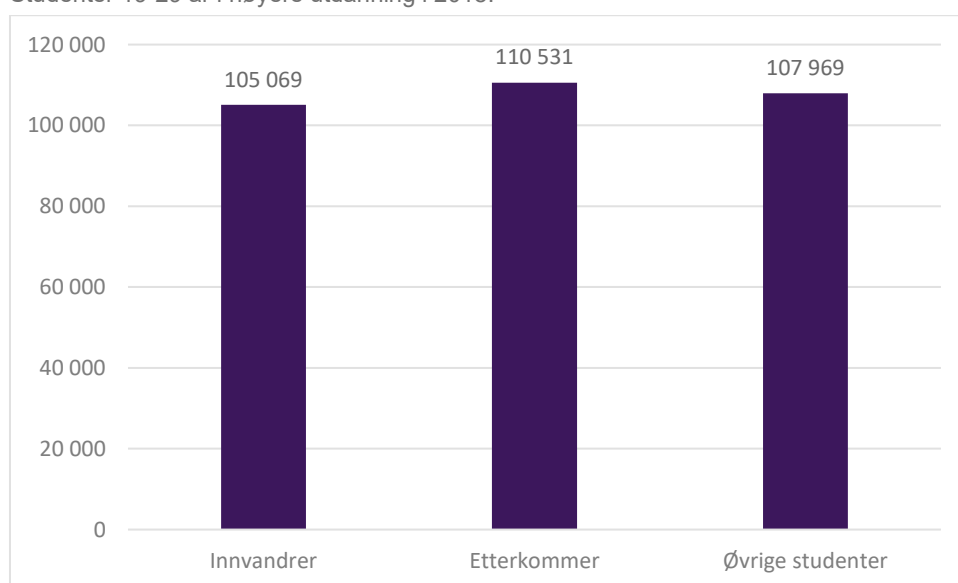
6. Hvor mye støtte mottar studentene?

Studiestøtten utbetales som hovedregel som lån (basislån), der inntil 40 prosent kan gjøres om til stipend dersom studenten tilfredsstiller visse krav med hensyn til inntekt og formue, borteboerstatus og studieprogresjon. I kalenderåret 2018 kunne en helårsstudent få 112 612 kroner i studiestøtte, hvorav 45 045 kroner kunne bli omgjort til stipend. For å få utbetalt fullt støttebeløp, må man studere på heltid med varighet av minst ett semester. Som beskrevet i kapittel 2, kan man få ekstra lån dersom man betaler skolepenger, ekstra stipend og lån dersom man har eller får barn og ved utenlandsstudier, og ekstra stipend dersom man har nedsatt funksjonsevne som hindrer en i å jobbe ved siden av studiene. Ved søknad om støtte oppgir studentene om de ønsker utbetalt kun den delen av lånet som kan gjøres om til stipend, stipend og begrenset lån eller stipend og maksimalt lån. De aller fleste søker om stipend og maksimalt lån.

I denne delen av analysen undersøker vi om det er forskjeller mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn når det gjelder hvor mye de får utbetalt i studiestøtte i løpet av kalenderåret. Vi tar i alle analysene utgangspunkt i samlet støttebeløp. Det vil si at vi ikke skiller mellom lån og stipend. Dette beløpet er upåvirket av eventuell omgjøring til stipend, og vil derfor ikke fange opp eventuelle uplanlagte endringer i forbindelse med at studentene ikke består eksamen, tjener for mye eller flytter hjem til foreldrene i løpet av året. Alle analysene er betinget på mottak av studiestøtte; studenter som ikke mottar studiestøtte i løpet av 2018 er altså utelatt.

Figur 6 viser gjennomsnittlig utbetalt støttebeløp i 2018 for studentene som mottar støtte, fordelt på innvandrerbakgrunn. Her ser vi at det er etterkommerstudentene som i snitt mottar mest i studiestøtte; gjennomsnittlig beløp er omtrent 2 600 kroner høyere enn blant studenter uten innvandrerbakgrunn. Innvandrerstudentene, derimot, mottar i snitt 2 900 kroner mindre i støtte i løpet av året sammenlignet med øvrige studenter.

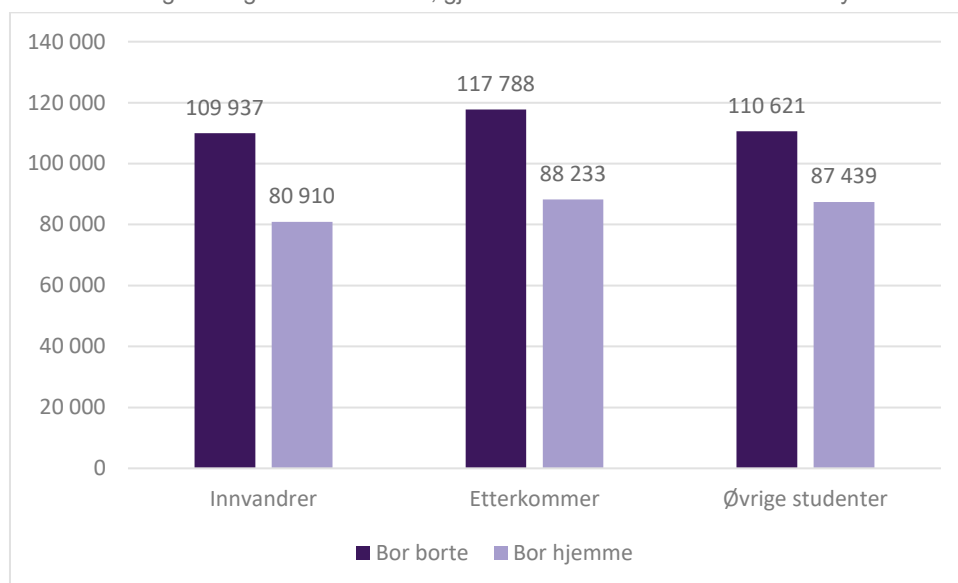
Figur 6 Beløp mottatt i studiestøtte ved slutten av kalenderåret, etter innvandrerbakgrunn, gjennomsnitt. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018.

Note: Se figur 1. Gjennomsnittsverdi er beregnet betinget på positivt beløp.

I figur 3 fant vi store forskjeller i mottak av studiestøtte etter hvorvidt man var hjemme- eller borteboende. Figur 7 viser samme fordeling på hjemme- og borteboende for beløp mottatt i støtte for studenter som mottar studiestøtte i løpet av 2018, etter innvandrerbakgrunn. Igjen ser vi at hjemmeboende mottar langt mindre i støtte enn borteboende studenter. Blant de borteboende studentene er det imidlertid etterkommerstudentene som mottar mest i støtte, mens det er små forskjeller mellom innvandrere og øvrige studenter. Innvandrerstudenter som bor hjemme, peker seg ut med å motta langt mindre i støtte enn etterkommere og øvrige studenter.

Figur 7. Beløp mottatt i studiestøtte ved slutten av kalenderåret, betinget på mottak av studiestøtte, etter innvandrerbakgrunn og borteboerstatus, gjennomsnitt. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018.

Note: Se figur 1. Gjennomsnittsverdi er beregnet betinget på positivt beløp.

Figur 6 og 7 tar ikke hensyn til hvorvidt studentene studerer hele året, eller bare i høstsemesteret, noe som åpenbart kan påvirke beløp mottatt i studiestøtte. I figur 8 ser vi nærmere på fordeling av beløp mottatt i studiestøtte for støttemottakere som studerer både vår- og høstsemesteret 2018, og som dermed minimum har rett på full basisstøtte på 112 612 kroner, gitt at de studerer på fulltid.¹³

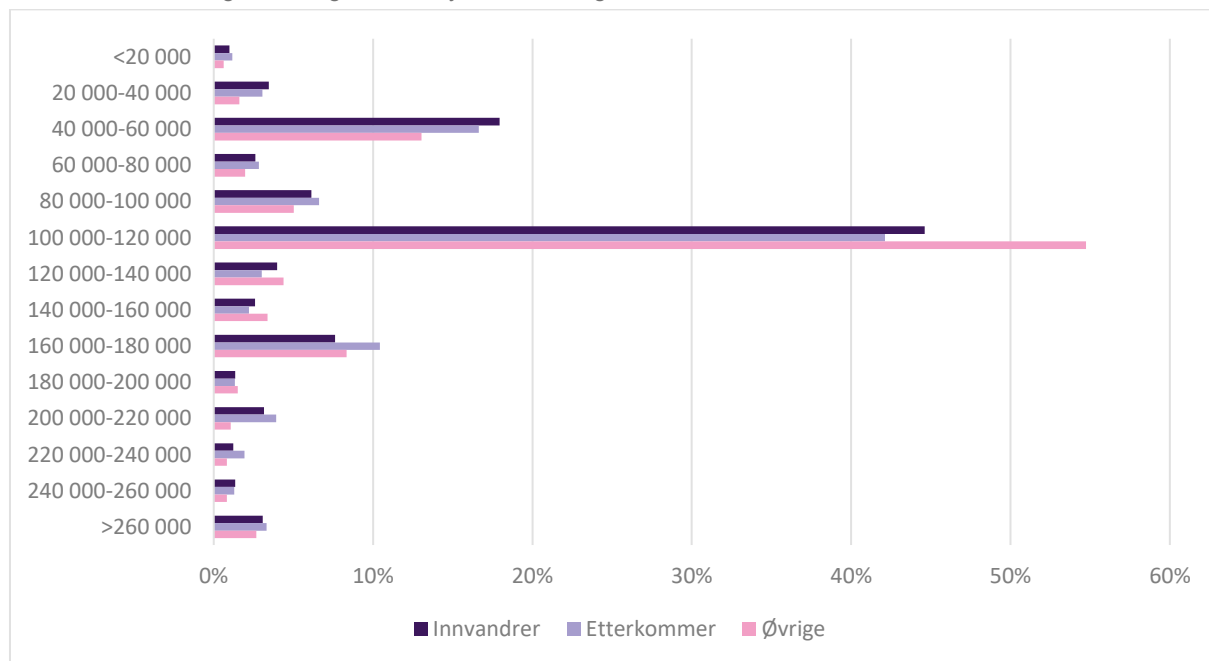
Fra figur 8 ser vi tydelig at de aller fleste studenter mottar fullt basislån. Det er en stor opphopning av studenter som mottar støtte i intervallet 100 000-120 000 kroner, og de aller fleste av disse mottar nøyaktig 112 612 kroner. Dette gjelder imidlertid i størst grad studenter uten innvandrerbakgrunn. Studenter med innvandrerbakgrunn er først og fremst overrepresentert blant de lavere støttebeløpene, noe som kan tyde på at de oftere søker om kun stipenddelen av basislånet.¹⁴ Vi finner også en viss overrepresentasjon av studenter med innvandrerbakgrunn som mottar støtte høyere enn full basisstøtte. Fra tabell 1 vet vi at det er en høyere andel utenlandsstudenter blant studentene med innvandrerbakgrunn, og utenlandsstudenter har tilgang på ekstra lån og stipend i tillegg til basisstøtten. Overrepresentasjonen av etterkommere i

¹³ 73 prosent av studentene i utvalget vårt har studert både vår- og høstsemester 2018. Vi har dessverre ikke informasjon om hvorvidt studentene studerer heltid eller deltid i datamaterialet vårt.

¹⁴ Det kan også reflektere at flere studenter med innvandrerbakgrunn oftere studerer på deltid enn øvrige studenter.

støtteintervallet 160 000-180 000 kroner kan tyde på at etterkommere oftere går på skoler som krever skolepenger: i 2018 kunne man maksimalt få 63 638 kroner i skolepengelån for utdanning i Norge, noe som tilsvarer et samlet støttebeløp på 176 250 kroner.

Figur 8. Fordeling av studiestøtte, betinget på mottak av studiestøtte. Studenter 19-29 år i høyere utdanning høsten 2018, som også var registrert i høyere utdanning våren 2018.

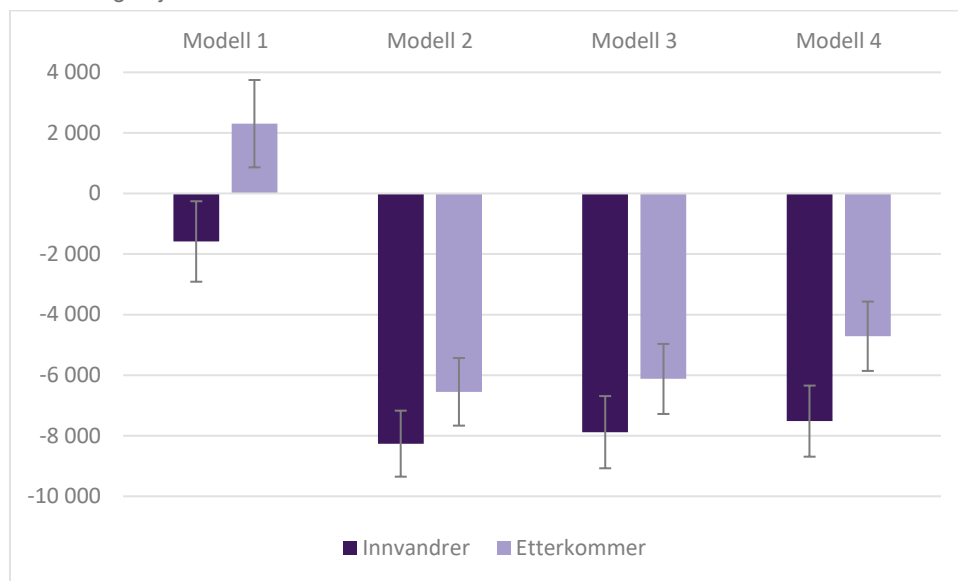
Note: Se figur 1. Andeler er beregnet betinget på positivt beløp.

6.1. Forskjeller i støttebeløp mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn

Figur 9 viser resultater fra en regresjon der vi forsøker å forklare forskjellen i mottatt støttebeløp mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn ved hjelp av lineær regresjon. Vi inkluderer de samme forklaringsvariablene stegvis som i figur 3, men utelater studenter som ikke mottar studiestøtte fra utvalget vårt. I tillegg kontrollerer vi for om studentene studerer både vår- og høstsemester 2018, eller bare høsten 2018, i alle spesifikasjoner. Fullstendige estimeringsresultater kan finnes i vedleggstabell 2.

Figur 9. Kronebeløp forskjell i mottatt studiestøtte i løpet av 2018 mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn med 95% konfidensintervall. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018, betinget på mottak av studiestøtte. Kontroll for sammensetning av gruppene med hensyn til ulike sett av forklaringsvariabler. Lineær regresjon.

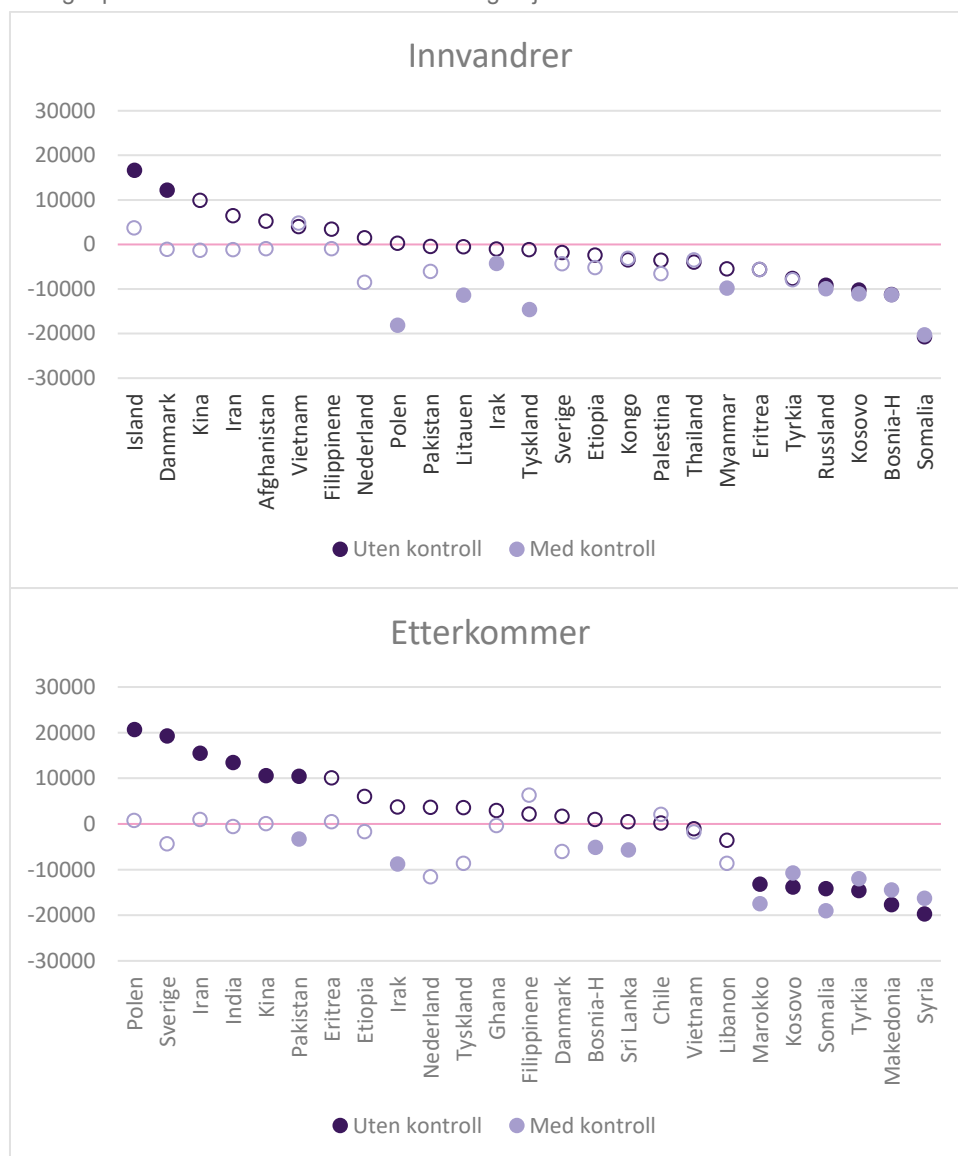

Note: Som figur 3, men med kontroll for helårsstudent i alle spesifikasjoner i tillegg.

Som vist i figur 6 mottar innvandrerstudenter i snitt omtrent 2 900 kroner mindre i studiestøtte enn studenter uten innvandrerbakgrunn, mens etterkommerstudenter i snitt mottar omtrent 2 600 kroner mer. Når vi kontrollerer for kjønn og alder, samt for at studentene har vært i høyere utdanning hele kalenderåret, reduseres denne forskjellen noe. Den store endringen skjer imidlertid når vi kontrollerer for øvrige kjennetegn ved studentene og utdanningen de tar. Her er det særlig kontroll for hvorvidt studenten studerer i utlandet som slår ut. Som vist i vedleggstabell 2 mottar utenlandsstudenter i snitt 135 448 kroner mer i studiestøtte alt annet likt, og her er studenter med innvandrerbakgrunn overrepresentert. Kontrollert for kjennetegn ved studenten, utdanningen de tar, familiebakgrunn og økonomisk situasjon, mottar innvandrerstudenter i snitt 7 500 kroner mindre i støtte enn øvrige studenter, mens etterkommerstudentene mottar i snitt 4 700 kroner mindre.

Vi har tidligere funnet forskjeller i hvorvidt studenter mottar studiestøtte avhengig av opprinnelsesland. Figur 10 viser at mye av denne forskjellen består også når det gjelder hvor mye studentene mottar i støtte. Her tar vi utgangspunkt i de samme enkeltlandene som i tabell 3. De lilla punktene viser forskjellen til studenter uten innvandrerbakgrunn når vi kun kontrollerer for opprinnelsesland og helårsstudier, mens de grønne punktene viser forskjellen når vi kontrollerer for fullt sett av kontrollvariabler (modell 4). Igjen viser punkter uten fyll at forskjellen ikke er statistisk signifikant. Landene er sortert etter hvor stor forskjellen er når vi kun sammenligner helårsstudenter, uten å kontrollere for øvrige kjennetegn.

Figur 10. Kronebeløp forskjell i mottatt studiestøtte i løpet av 2018 mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn, etter opprinnelsesland. 25 største enkeltland. Studenter 19-29 år i høyere utdanning i 2018, betinget på mottak av studiestøtte. Lineær regresjon.

Note: Som figur 5, men med kontroll for helårsstudent i begge spesifikasjoner i tillegg.

Mange av de samme landene som peker seg ut med lav studiestøttetilbøyelighet, peker seg også ut med lave støttebeløp. For eksempel ser vi at studenter med opprinnelse fra Somalia ikke bare har relativt lav sannsynlighet for å motta studiestøtte; sammenlignet med ellers like støttemottakere uten innvandrerbakgrunn, mottar studenter med bakgrunn fra Somalia i snitt omtrent 20 000 kroner mindre i støtte. Dette gjelder både innvandrer- og etterkommerstudenter.

7. Oppsummering

I dette notatet har vi undersøkt mottak av studiestøtte blant studenter med og uten innvandrerbakgrunn. Bruker studenter med innvandrerbakgrunn studiestøtte i like stor grad som øvrige studenter, og i hvilken grad kan kjennetegn ved studentene og utdanningen de tar forklare eventuelle forskjeller mellom studenter med og uten innvandrerbakgrunn? Vi skiller i analysene mellom studenter som har innvandret selv (innvandrerstudenter) og studenter som er født i Norge av innvandrerforeldre (etterkommerstudenter), og vi undersøker også forskjeller mellom ulike opprinnelsesland. Analysen tar utgangspunkt i registerdata fra Microdata.no over alle studenter 19-29 år i høyere utdanning høsten 2018.

De aller fleste studenter mottar studiestøtte fra Lånekassen under studiene. Blant studentene i utvalget vårt benyttet 89 prosent seg av studiestøtte i løpet av kalenderåret 2018. Vi finner imidlertid indikasjoner på at studenter med innvandrerbakgrunn i mindre grad benytter seg av studiestøtte enn det øvrige studenter gjør. I snitt mottar omtrent 85 prosent av innvandrerstudentene studiestøtte, mens andelen blant etterkommerstudentene er omtrent 80 prosent. Når vi kontrollerer for at studenter med og uten innvandrerbakgrunn skiller seg på kjennetegn som kan ha betydning for mottak av studiestøtte, reduseres imidlertid mye av forskjellen, til tre prosentpoeng for innvandrerstudenter og fem prosentpoeng for etterkommerstudenter. Særlig stor betydning har bosituasjonen. Studenter som bor med foreldrene sine har betydelig lavere sannsynlighet for å motta studiestøtte sammenlignet med studenter som bor utenfor foreldrehjemmet, og disse er overrepresentert blant studenter med innvandrerbakgrunn.

Vi finner relativt store forskjeller i studiestøttetilbøyelighet basert på opprinnelsesland. Særlig lav sannsynlighet for å motta studiestøtte har studenter med opprinnelse fra land tilhørende provinsen Balkan (Bosnia-Hercegovina, Kosovo og Nord-Makedonia) og de afrikanske landene Marokko og Somalia. Disse forskjellene består når vi kontrollerer for sammensetning av studentene langs observerbare kjennetegn som bosituasjon, økonomi, fagfelt og foreldrebakgrunn. Mye av det samme mønsteret finner vi når vi undersøker hvor mye studentene mottar i støtte. Når vi sammenligner studenter som er like langs en rekke kjennetegn, finner vi at innvandrerstudenter i snitt mottar 7 500 kroner mindre i støtte enn det studenter uten innvandrerbakgrunn gjør. Etterkommerstudentene mottar i snitt 4 700 kroner mindre i støtte. Igjen finner vi at studenter med bakgrunn fra Somalia, Marokko, Bosnia-Hercegovina, Kosovo og Nord-Makedonia peker seg ut med spesielt lave støttebeløp.

Like muligheter til utdanning er en viktig målsetning for norsk utdanningspolitikk. Studiestøtten er et viktig velferdsgode som bidrar til denne målsetningen, ved å gjøre det mulig å studere også for de som ikke har midler hjemmefra, eller som av andre årsaker trenger finansiell støtte til å ta den utdanningen de ønsker. Tidligere studier har pekt på skjevheter i studielånsopptak etter familiebakgrunn. Studielånsopptaket er høyest blant studenter fra høye sosiale lag, mens studenter fra lavere sosiale lag ser ut til å være mer skeptiske til å pådra seg studiegjeld (Fekjær 2000; Opheim 2002). Våre resultater tyder på ulike holdninger til studiefinansiering fra Lånekassen også basert på innvandrerbakgrunn. Selv om vi med våre data ikke fullt ut kan forklare hvorfor vi observerer forskjeller i mottak av studiestøtte basert på innvandrerbakgrunn, gir dette notatet et første innblikk i hvordan studenter med innvandrerbakgrunn benytter seg av

studiestøtte fra Lånekassen. Utelatte variabler og uobserverbare kjennetegn ved individene og omstendigheter rundt vil imidlertid kunne påvirke både størrelsen og retningen på de sammenhengene vi observerer. Blant annet har vi ikke tilgang til informasjon om hvilke utgifter studentene har, og i hvilken grad de mottar økonomisk hjelp fra foreldre eller har tilgang på andre finansielle ressurser. Det kan også være forskjeller mellom kulturer når det gjelder hvor lenge det er forventet at foreldre har forsørgeransvar for barna sine, eller holdninger til det å ta opp lån til utdanning.

8. Referanser:

Brekke, T. (2016), Islamsk finans i Norge. Civita-notat nr 26 2016. Oslo, Civita.

Dalgard, A.B. og A. Enes (2018), Økonomisk romslighet. I Dalgard, A.B. (red.), *Levekår blant norskfødte med innvandrerforeldre i Norge 2016*. SSB rapport 2018/20. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Daugstad, G. og L. Østby (2009), Et mangfold av tro og livssyn. Samfunnspeilet 2009/3. Oslo, Statistikk sentralbyrå.

Ellingsen, D. (2011), Mange låner mye. Samfunnspeilet 2011/4. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Egge-Hoveid, K. (2017), Utdanning. I S. Vrålstad & K. S. Wiggen (Red.), *Levekår blant innvandrere i Norge 2016*. SSB rapport 2017/13. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Enes, A. (2017a), Økonomisk romslighet. I S. Vrålstad & K. S. Wiggen (Red.), *Levekår blant innvandrere i Norge 2016*. SSB rapport 2017/13. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Enes, A. (2017b), Religion. I S. Vrålstad & K. S. Wiggen (Red.), *Levekår blant innvandrere i Norge 2016*. SSB rapport 2017/13. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Enes, A. (2018), Religion. I Dalgard, A.B. (red.), *Levekår blant norskfødte med innvandrerforeldre i Norge 2016*. SSB rapport 2018/20. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Drange, I. og H. Helland (2017), Studenter med innvandringsbakgrunn i profesjonsutdanningene – rekruttering og arbeidsmarkedskarriere, i Mausethagen, S. og J.C. Smeby (red.), *Kvalifisering til profesjonell yrkesutøvelse*. Universitetsforlaget.

Fekjær, S.N. (2000), Rike barn låner mest? Samfunnspeilet 6/2000. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Friberg, J.H. (2016), Assimilering på norsk. Sosial mobilitet og kulturell tilpasning blant ungdom med innvandrerbakgrunn. Fafo-rapport 2016:43.

de Gayardon, A., C. Callender og F. Green (2019), The determinants of student loan take-up in England. *Higher Education* 78: 965-983.

Hauschildt, K, C. Gwosc, H. Schirmer og F. Wartenbergh-Cras (2021), Social and Economic Conditions of Student Life in Europe. Eurostudent VII Synopsis of Indicators 2018-2021.

Proba (2013), Analyse av utdanningsstøtteordningene. Proba rapport 2013- 07, Oslo, Proba samfunnsanalyse.

Instebø, D, N.V.L. Bratholmen og A.L. Keute (2021), Utdanningsløpet til unge innvandrere. Personer som innvandret før fylte 17 år, født fra 1980-1990, i utdanning og arbeid. SSB rapport 2021/03. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Midtbøen, A.H. og M. Nadim (2019), Ethnic niche formation at the top? Second-generation immigrants in Norwegian high-status occupations. *Ethnic and Racial Studies* 42:16, 177–195

Opheim, V. (2002), Kostbar kunnskap. Fordeling og tilbakebetaling av studielån etter inntekt, utdanning og sosial bakgrunn. Skriftserie 16/2002. Oslo, Norsk institutt for studier av forskning og utdanning.

Salvenes, K. (2017), Inntektsforskjeller og sosial mobilitet i Norge. Kapittel 3 i Oppvektsrapporten 2017. Økte forskjeller – gjør det noe? Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Steinkellner, A. (2017), Hvordan går det med innvandrere og deres barn i skolen? Hentet fra [Hvordan går det med innvandrere og deres barn i skolen? - SSB](#)

Søholt, S. og K. Astrup (2009), Etterkommere av innvandrere – bolig og bostedsmønstre. NIBR-rapport 2009:3. Oslo, Norsk institutt for by- og regionsforskning.

Tronstad, K.R. og Andreassen, K.K. (2013), Rekordhøy studentinnvandring til Norge. Samfunnsspeilet 1/2013. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Vassenden, K. (2020), Fra utenlandsk til norsk statsborgerskap gjennom mer enn førti år. Med forløpsdata og -analyse. SSB rapport 2020/31. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Vrålstad, S. (2017), Bolig og boforhold. I S. Vrålstad & K. S. Wiggen (Red.), *Levekår blant innvandrere i Norge 2016*. SSB rapport 2017/13. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Vrålstad, S. (2018), Bolig og boforhold. I Dalgard, A.B. (red.), *Levekår blant norskfødte med innvandrerforeldre i Norge 2016*. SSB rapport 2018/20. Oslo, Statistisk sentralbyrå.

Østby, L. og A.B. Dalgard (2017), 4 prosent muslimer i Norge? Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/4-prosent-muslimer-i-norge>.

9. Vedlegg

Vedleggstabell 1. Sannsynligheten for å motta studiestøtte, komplette estimeringsresultater. Studenter 19-29 år i høyere utdanning høsten 2018. Lineær sannsynlighetsmodell. Koeffisienter (standardavvik).

	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Innvandrere	-0,052 (0,004)	-0,048 (0,004)	-0,049 (0,004)	-0,033 (0,003)
Etterkommer	-0,107 (0,004)	-0,107 (0,004)	-0,105 (0,004)	-0,055 (0,004)
Kvinne	0,013 (0,001)	0,012 (0,001)	0,013 (0,001)	0,006 (0,001)
Alder (19 år = 0)	0,041 (0,001)	0,044 (0,001)	0,045 (0,001)	0,038 (0,001)
Alder kvadrert	-0,007 (0,000)	-0,006 (0,000)	-0,006 (0,000)	-0,005 (0,000)
Bostedsregion (Østfold, Vestfold og Telemark ref):				
Oslo og Akershus		0,014 (0,004)	0,013 (0,004)	-0,002 (0,003)
Hedmark, Oppland og Buskerud		0,029 (0,004)	0,029 (0,004)	0,003 (0,004)
Agder og Rogaland		0,011 (0,004)	0,011 (0,004)	-0,005 (0,004)
Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal		0,036 (0,004)	0,035 (0,004)	-0,002 (0,003)
Trøndelag		0,051 (0,004)	0,050 (0,004)	-0,003 (0,003)
Nordland, Troms og Finnmark		0,041 (0,004)	0,040 (0,004)	0,005 (0,004)
Utlandet		0,129 (0,004)	0,126 (0,004)	0,003 (0,003)
Bor sentralt		0,028 (0,002)	0,027 (0,002)	0,003 (0,002)
Antall semestre i høyere utdanning		-0,002 (0,001)	-0,002 (0,001)	-0,006 (0,001)
Antall semestre kvadrert		-0,001 (0,000)	-0,001 (0,000)	0,000 (0,000)
Fagfelt (humanistiske og estetiske fag ref.):				
Lærerutdanninger og pedagogikk		-0,011 (0,003)	-0,010 (0,003)	0,007 (0,003)
Samfunnsfag og juridiske fag		0,017 (0,003)	0,017 (0,003)	0,026 (0,003)
Økonomiske og administrative fag		0,007 (0,003)	0,008 (0,003)	0,051 (0,003)
Naturvitenskapelige fag		-0,001 (0,003)	-0,001 (0,003)	0,008 (0,003)
Helse-, sosial- og idrettsfag		0,015 (0,003)	0,016 (0,003)	0,031 (0,003)
Øvrige fagfelt og uoppgitt		-0,098 (0,006)	-0,097 (0,006)	-0,036 (0,005)
Masterstudier		0,088 (0,002)	0,086 (0,002)	0,056 (0,001)
Foreldres høyeste utdanning når 16 år (grunnskole ref):				
Videregående			0,004 (0,004)	0,002 (0,004)
Høyere utdanning			0,018 (0,004)	0,004 (0,004)
Uoppgitt			0,050 (0,016)	0,043 (0,015)
Husholdningsinntekt (G) når 16 år			0,000 (0,000)	0,000 (0,000)
Ingen foreldre i jobb			0,010 (0,004)	-0,004 (0,004)

når 16 år				
Årlig yrkesinntekt				-0,008 (0,000)
Ant timer i jobb (null timer ref):				
1-10 timer				0,039 (0,002)
11-30 timer				0,051 (0,003)
Mer enn 30 timer				-0,040 (0,004)
Har egne barn				-0,007 (0,003)
Bor med foreldre				-0,274 (0,003)
Konstantledd	0,885 (0,002)	0,820 (0,005)	0,808 (0,006)	0,971 (0,005)
N	194 800	194 800	194 800	194 800
Justert R2	0,076	0,109	0,110	0,298

Vedleggstabell 2. Beløp mottatt i studiestøtte, komplette estimeringsresultater. Studenter 19-29 år i høyere utdanning høsten 2018. Betinget på mottak av støtte. Koeffisienter (standardavvik).

	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4
Innvandrere	-1 585,9 (677,9)	-8 262,3 (556,4)	-7 882,9 (608,0)	-7 517,8 (598,9)
Etterkommer	2 304,1 (736,0)	-6 550,8 (569,3)	-6 124,7 (590,1)	-4 715,4 (583,8)
Kvinne	973,3 (264,6)	2 916,8 (228,5)	2 964,0 (229,1)	3 607,8 (228,7)
Alder (19 år = 0)	3 654,4 (202,9)	5 589,2 (180,8)	5 622,1 (181,1)	6 526,5 (183,3)
Alder kvadrert	-567,7 (20,2)	-463,8 (18,0)	-464,4 (18,0)	-494,3 (17,7)
Bostedsregion (Østfold, Vestfold og Telemark ref):				
Oslo og Akershus		8 721,2 (476,4)	8 641,8 (477,2)	8 803,4 (460,1)
Hedmark, Oppland og Buskerud		-30,7 (523,7)	-45,1 (523,8)	-931,0 (505,4)
Agder og Rogaland		2 266,5 (506,8)	2 216,6 (507,2)	1 954,3 (490,0)
Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal		3 148,5 (465,1)	3 063,8 (466,2)	1 302,1 (448,6)
Trøndelag		4 442,9 (479,5)	4 359,1 (480,6)	1 728,3 (462,6)
Nordland, Troms og Finnmark		1 920,8 (520,0)	1 828,7 (521,0)	1 075,4 (496,1)
Utlandet		143 704,9 (1001,3)	143 464,1 (1003,6)	135 448,3 (1007,2)
Bor sentralt		6 164,5 (285,0)	6 087,1 (286,1)	5 591,7 (275,7)
Helårsstudent	38 233,0 (371,7)	43 643,1 (371,6)	43 647,6 (371,6)	38 931,8 (395,5)
Antall semestre i høyere utdanning		-1 926,0 (128,7)	-1 937,5 (128,8)	-1 216,7 (126,5)
Antall semestre kvadrert		-57,3 (8,4)	-57,5 (8,4)	-78,9 (8,2)
Fagfelt (humanistiske og estetiske fag ref.):				
Lærerutdanninger og pedagogikk		-9 240,6 (436,7)	-9 176,8 (437,2)	-6 801,5 (425,1)
Samfunnsfag og juridiske fag		413,2 (488,2)	367,7 (488,8)	2032,0 (482,2)
Økonomiske og administrative fag		14 918,4 (489,8)	14 897,8 (491,9)	19 436,3 (492,4)
Naturvitenskapelig		-3 088,0 (458,0)	-3 140,9 (458,9)	-2 432,5 (451,3)

e fag								
Helse-, sosial- og idrettsfag		-6 348,3	(435,4)	-6 326,5	(435,8)	-3 681,7	(432,4)	
Øvrige fagfelt og uoppgitt		-8 298,5	(665,5)	-8 335,2	(665,9)	-5 856,6	(646,8)	
Masterstudier		5 952,4	(260,9)	5 855,6	(262,6)	4 247,5	(255,7)	
Foreldres høyeste utdanning når 16 år (grunnskole ref):								
Videregående				1 319,2	(551,6)	1 229,8	(537,4)	
Høyere utdanning				1 787,6	(548,9)	602,3	(535,3)	
Uoppgitt				1 131,5	(2704,8)	1 665,1	(2652,9)	
Husholdningsinntekt (G) når 16 år				92,8	(59,2)	78,0	(58,0)	
Ingen foreldre i jobb når 16 år				903,0	(673,1)	124,5	(658,3)	
Årlig yrkesinntekt						-666,4	(21,2)	
Ant timer i jobb (null timer ref):								
1-10 timer						-3 083,3	(257,1)	
11-30 timer						-4 735,4	(371,6)	
Mer enn 30 timer						-9 153,4	(419,6)	
Har egne barn						4 374,1	(406,1)	
Bor med foreldre						-11 974,1	(381,7)	
Konstantledd	77 002,6	(398,7)	57 177,9	(622,5)	55 188,5	(838,9)	64 556,8	(829,6)
N	172 570		172 570		172 570		172 570	
Justert R2	0,097		0,424		0,424		0,449	